U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy, JUDr. Jana Rutsche, JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Miluše Došková v právní věci žalobkyně: **T. B.,** zastoupené JUDr. Alenou Lněničkovou, advokátkou se sídlem Jandova 8, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 7. 2011, č. j. OAM-147/LE-BE02-BE03-2011, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 6. 10. 2011, č. j. 49 Az 46/2011 – 31,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené advokátce stěžovatelky JUDr. Aleně Lněničkové **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4800 Kč. Tato částka bude jmenované vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení stěžovatelky nese stát.

O d ů v o d n ě n í:

Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Praze, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 26. 7. 2011, č. j. OAM-147/LE-BE02-BE03-2011. Rozhodnutím správního orgánu byla zamítnuta žádost stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Krajský soud se s tímto posouzením žádosti ztotožnil. Vzal za prokázané, že stěžovatelka podala svoji žádost pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Stěžovatelka na území České republiky pobývala více než 6 let nelegálně. Přestože bylo opakovaně rozhodnuto o jejím vyhoštění, stěžovatelka tato rozhodnutí nerespektovala a nevycestovala. Svoji žádost o udělení mezinárodní ochrany podala teprve poté, co bylo po jejím zadržení rozhodnuto o jejím zajištění za účelem správního vyhoštění. Krajský soud dále přisvědčil názoru žalovaného, že stěžovatelce v případě návratu do země původu nehrozí vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu. Sama stěžovatelka ve správním ani soudním řízení žádné hrozící nebezpečí v zemi původu

nezmínila, problémy s bydlením nelze za vážnou újmu považovat. Co se týče společného života stěžovatelky s jejím druhem, žalovaný svým rozhodnutím neporušil mezinárodní závazky České republiky, neboť stěžovatelka může se svým druhem žít na Ukrajině.

Stěžovatelka napadla rozsudek Krajského soudu v Praze včas podanou kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s."). Je přesvědčena, že splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, a to podle § 14 a § 14a zákona o azylu. Stěžovatelka prokázala, že jí v případě návratu do vlasti hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy spočívající ve vážném ohrožení života nebo lidské důstojnosti. K odchodu z vlasti ji přinutily především vážné ekonomické problémy, ztráta bydlení a snaha zajistit si práci. Stěžovatelka dále uvedla, že v České republice žije již 11 let se svým druhem, soužití je dlouhodobé, oba počítají s uzavřením manželství. Podle názoru stěžovatelky nebylo prokázáno, že podala žádost o udělení mezinárodní ochrany proto, aby se vyhnula hrozícímu vyhoštění. Svoji žádost podala vzhledem k výše uvedeným skutečnostem, zejména kvůli svému příteli a jejich dlouhodobému vztahu. V průběhu správního řízení uvedla dostatečné množství skutečností, na základě kterých jí měla být mezinárodní ochrana poskytnuta. Správní orgán nesprávně zhodnotil provedené důkazy a nedostatečně se vypořádal se všemi okolnostmi případu. Podle stěžovatelky se měl správní orgán především zabývat otázkou, zda se na území České republiky zdržuje kvůli svému příteli, měl provést šetření ohledně jejich vztahu. Současně se měl zabývat tím, zda nejsou dány důvody pro udělení humanitárního azylu. Podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, neboť se žalovaný nevypořádal s tím, že stěžovatelka skutečně žije v České republice již 11 let s přítelem, který je občanem České republiky a plánují sňatek. Rozhodnutím správního orgánu by přitom došlo k rozpadu tohoto vztahu. Stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Při rozhodování o kasační stížnosti žalobkyně musel nejprve Nejvyšší správní soud posoudit, zda jsou splněny podmínky řízení. Nejvyšší správní soud proto zkoumal otázku, zda je kasační stížnost přijatelná ve smyslu § 104a s. ř. s., tedy zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Vycházel přitom z precedentního usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodu uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Z hlediska výše uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že důvod přijatelnosti uplatněný stěžovatelkou v podané kasační stížnosti nesplňuje výše uvedená kritéria. Nejvyšší správní soud předně uvádí, že posouzením žádosti o udělení mezinárodní ochrany podané až ve chvíli, kdy stěžovateli hrozí vyhoštění, se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 15. 8. 2008, č. j. 5 Azs 24/2008 - 48, www.nssoud.cz. Zde dospěl k závěru, že v takovém případě existuje vyvratitelná domněnka, že tato žádost byla účelová. Žadatel však může prokázat nejen, že žádost nemohl podat dříve, ale (nezávisle na tom, že ji mohl podat dříve) rovněž, že ji nepodal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. V tomto případě leží důkazní břemeno výhradně na žadateli. Jakýkoliv jiný závěr by učinil § 16 odst. 2 zákona o azylu (a ostatně celý institut zjevně nedůvodných žádostí) zbytečný, neboť by mezi posuzováním standardních a zjevně nedůvodných žádostí o mezinárodní ochranu nebyl žádný rozdíl. Pokud žadatel přesvědčivě prokáže, že mu hrozí v zemi původu pronásledování z azylově relevantních důvodů nebo skutečné nebezpečí vážné újmy, je žalovaný povinen se zabývat i jeho tvrzeními podle § 12 a § 14a zákona o azylu, a případně azyl či doplňkovou ochranu udělit.

Co se pak týče samotné otázky, zda dlouhodobý vztah případně manželství s občanem České republiky může představovat azylově relevantní důvod, Nejvyšší správní soud se tímto již zabýval např. v rozsudku ze dne 17. 9. 2003, č. j. 4 Azs 6/2003 - 55, publ. č. 28/2003 Sb. NSS. Nejvyšší správní soud současně poznamenává, že případný rozpor vyhoštění stěžovatelky s právem na soukromý a rodinný život není v projednávaném případě na místě zkoumat v rámci řízení dle zákona o azylu, tato otázka je posuzována v řízení o správním vyhoštění (srov. § 119a zákona o pobytu cizinců).

Irelevancí ekonomických problémů jako důvodu pro udělení azylu se Nejvyšší správní soud dostatečně zabýval např. v rozsudku ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud uzavřel, že neshledal přijatelnost kasační stížnosti z důvodu tvrzeného stěžovatelkou, ani z úřední povinnosti pak nenalezl žádnou zásadní právní otázku, k níž by byl nucen se vyjádřit v rámci sjednocování výkladu právních předpisů a rozhodovací činnosti krajských soudů. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podmínky přijatelnosti v daném případě nejsou splněny a kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

Podle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. nemá při odmítnutí kasační stížnosti žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení. Ustanovené zástupkyni stěžovatelky náleží v souladu s § 11 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za dva úkony právní služby učiněné v řízení o kasační stížnosti ve výši 4200 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 600 Kč podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky, celkem tedy 4800 Kč. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení stěžovatelky nese dle ust. § 60 odst. 4 s. ř. s. stát.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 15. března 2012

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu